

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 19

9 Φεβρουαρίου 2012

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 12

Τροποποίηση του π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους» (ΦΕΚ 135/Α') σε συμμόρφωση με την οδηγία 2009/161/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 338/19.12.2009).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1, 2, 3 και 5 του ν.1338/1983 (34 Α'), όπως οι παρ. 1 και 5 τροποποιήθηκαν με το άρθρο 6 παρ. 1 και 2 του ν. 1440/1984 (70 Α') αντίστοιχα, του άρθρου 3 του ν. 1338/1983, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του ν. 1892/1990 (101 Α').

2. Τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου, παρ. 2, του ν.2077/1992 «Κύρωση της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην τελική Πράξη» (136 Α').

3. Τις διατάξεις των άρθρων 41 και 73 παρ. 1 του «ΚΩΔΙΚΑ ΝΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ» (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 «Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων» (84 Α').

4. Τις διατάξεις του π.δ. 65/2011 «Διάσπαση του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στα Υπουργεία: α) Εσωτερικών και β) Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, συγχώνευση των Υπουργείων Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και μεταφορά στον Πρωθυπουργό των Γενικών Γραμματειών Ενημέρωσης και Επικοινωνίας και στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς» (147 Α').

5. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (98 Α').

6. Την αριθ. 21738/78/25.11.2011 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής

Ασφάλισης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης Ιωάννη Κουτσούκο» (2741 Β').

7. Την αριθ. 2/7.7.2011 γνώμη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Σ.Υ.Α.Ε.).

8. Ότι με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος δεν θα προκληθεί πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού ή προϋπολογισμού ν.π.δ.δ.

9. Την αριθ. 7/2012 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών, Οικονομικών, Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 (άρθρο 1 οδηγίας) Σκοπός - Αντικείμενο

1. Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων προς τις διατάξεις της οδηγίας 2009/161/ΕΚ της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2009 (ΕΕ L 338, σελ. 87, της 19.12.2009) «Για τη θέσπιση τρίτου καταλόγου ενδεικτικών οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης κατ' εφαρμογή της οδηγίας 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της οδηγίας 2000/39/ΕΚ της Επιτροπής».

2. Το παρόν Προεδρικό Διάταγμα έχει ως αντικείμενο την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεσή τους σε χημικούς παράγοντες.

Άρθρο 2 (άρθρο 2 οδηγίας) Χημικοί παράγοντες

1. Στον πίνακα της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του π.δ/τος 307/1986, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 παρ. 2 του π.δ/τος 90/1999 (Α' 94), 2 παρ. 3 του π.δ/τος 339/2001 (Α' 227) και 2 παρ. 1 και 2 του π.δ/τος 162/2007 (Α' 202):

ι. προστίθενται δύο νέοι χημικοί παράγοντες:

Χημικός παράγοντας	Χημικός (μοριακός) τύπος	CAS No (1)	Σημείωση (2)	Οριακή τιμή έκθεσης (3)		Ανώτατη οριακή τιμή έκθεσης (4)	
				ppm (5)	mg/m ³ (6)	ppm (5)	mg/m ³ (6)
Δισφαινόλη Α (εισπνεύσιμη σκόνη)	C ₁₅ H ₁₆ O ₂	80-05-7		-	10	-	-
Tert-Βουτυλομεθυλαιθέρας	C ₅ H ₁₂ O	1634-04-4		50	183,5	100	367

ii. αναθεωρούνται οι οριακές τιμές και οι ανώτατες οριακές τιμές έκθεσης των εργαζομένων για τους παρακάτω χημικούς παράγοντες:

Χημικός παράγοντας	Χημικός (μοριακός) τύπος	CAS No (1)	Σημείωση (2)	Οριακή τιμή έκθεσης (3)		Ανώτατη οριακή τιμή έκθεσης (4)	
				ppm (5)	mg/m ³ (6)	ppm (5)	mg/m ³ (6)
Αιθόξυ-αιθανόλη, 2-	C ₄ H ₁₀ O ₂	110-80-5	Δ	2	8		
Ακρυλικός αιθυλεστέρας	C ₅ H ₈ O ₂	140-88-5		5	21	10	42
Ακρυλικός μεθυλεστέρας	C ₄ H ₆ O ₂	96-33-3		5	18	10	36
Διθειάνθρακας	CS ₂	75-15-0	Δ	5	15		
Διμεθυλο-φορμαμίδιο, N,N-	C ₃ H ₇ NO	68-12-2	Δ	5	15	10	30
Διοξάνιο, 1,4-	C ₄ H ₈ O ₂	123-91-1		20	73		
Θειικό οξύ (ομίχλη) (7) (8)	H ₂ SO ₄	7664-93-9			0,05		
Ισοκυανικός μεθυλεστέρας	C ₂ H ₃ NO	624-83-9				0,02	
Μεθακρυλικός μεθυλεστέρας	C ₅ H ₈ O ₂	80-62-6		50		100	
Μεθυλ-2-πυρολιδόνη, N-	C ₅ H ₉ NO	872-50-4	Δ	10	40	20	80
Μεθόξυ-αιθανόλη, 2-	C ₃ H ₈ O ₂	109-86-4	Δ	1			

(1) CAS: Chemical Abstract Service Registry Number (Αριθμός καταχώρησης της Υπηρεσίας Χημικών Περιλήψεων).

(2) Η ένδειξη «δέρμα» στις οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης επισημαίνει το ενδεχόμενο σημαντικής διείσδυσης μέσω του δέρματος.

(3) Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση οκτάωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζομένου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε οκτάωρης ημερήσιας και σαραντάωρης εβδομαδιαίας εργασίας του.

(4) Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζομένου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε δεκαπεντάλεπτης περιόδου μέσα στο χρόνο εργασίας του, έστω και αν τηρείται η οριακή τιμή έκθεσης.

(5) ppm: μέρη ανά εκατομμύριο κατ' όγκο στον αέρα (ml/m³).

(6) mg/m³: χιλιοστόγραμμα ανά κυβικό μέτρο αέρα σε θερμοκρασία 20°C και πίεση 101,3 kPa.

(7) Για την επιλογή της κατάλληλης μεθόδου παρακολούθησης της έκθεσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ενδεχόμενοι περιορισμοί και παρεμβολές από την παρουσία άλλων ενώσεων του θείου.

(8) Η ομίχλη ορίζεται ως το θωρακικό κλάσμα.

Οξικός βινυλεστέρας	C ₄ H ₆ O ₂	108-05-4		5	17,6	10	35,2
Οξικός 2-αιθόξυ-αιθυλεστέρας	C ₆ H ₁₂ O ₃	111-15-9	Δ	2	11		
Οξικός 2-μεθόξυ-αιθυλεστέρας	C ₅ H ₁₀ O ₃	110-49-6	Δ	1			
Υδρόθειο	H ₂ S	7783-06-4		5	7	10	14
Φαινόλη	C ₆ H ₆ O	108-95-2	Δ	2	8	4	16

iii. η καταχώρηση για τον υδράργυρο και τις ενώσεις του ως υδράργυρος (εκτός των αλκυλενώσεων) αντικαθίστανται ως ακολούθως:

Χημικός παράγοντας	Χημικός (μοριακός) τύπος	CAS No (1)	Σημείωση (2)	Οριακή τιμή έκθεσης (3)		Ανώτατη οριακή τιμή έκθεσης (4)	
				ppm (5)	mg/m ³ (6)	ppm (5)	mg/m ³ (6)
Υδράργυρος και δισθενείς ανόργανες ενώσεις του υδραργύρου, συμπεριλαμβανομένων του οξειδίου του υδραργύρου και του χλωριούχου υδράργυρου (μετρημένες ως υδράργυρος) (9)	Hg	7439-97-6			0,02		
Μονοσθενείς ανόργανες ενώσεις του υδραργύρου (μετρημένες ως υδράργυρος) (9)					0,1		

2. Το άρθρο 5 του π.δ/τος 307/1986, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 παρ. 3 του π.δ/τος 90/1999 και 3 του π.δ/τος 162/2007, αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 5
Κυρώσεις - Έλεγχος εφαρμογής

1. Σε περίπτωση παραβάσεων των διατάξεων του παρόντος επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 71 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. Μετά την επιβολή κύρωσης κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 71 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. δεν επιβάλλεται κύρωση κατά την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού για την ίδια παράβαση.

2. Ως προς την ποινική ευθύνη για παραβάσεις του παρόντος, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 72 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.

3. Οι διοικητικές κυρώσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 71 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. δεν επιβάλλονται εφόσον ο φερόμενος ως παραβάτης αποδείξει ότι έχει ήδη καταδικαστεί ή αθωωθεί με τελεσίδικη απόφαση ποινικού δικαστηρίου για ποινικό αδίκημα, το οποίο ταυτίζεται με το παράπτωμα, το οποίο αφορούν οι διοικητικές κυρώσεις.

4. Ο έλεγχος της εφαρμογής του παρόντος ανατίθεται στα αρμόδια όργανα, τα οποία καθορίζονται από το άρθρο 69 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.».

Άρθρο 3 (άρθρο 5 οδηγίας)
Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν από 18-12-2011 πλην των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 2 οι οποίες ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

(9) Κατά την παρακολούθηση της έκθεσης για τον υδράργυρο και τις δισθενείς ανόργανες ενώσεις του πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές τεχνικές βιολογικής παρακολούθησης που συμπληρώνουν τις ΕΟΤΕΕ (Ενδεικτικές Οριακές Τιμές Επαγγελματικής Έκθεσης).

Στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ανατίθεται η δημοσίευση και η εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 9 Φεβρουαρίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΥΦΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

* 0 1 0 0 0 1 9 0 9 0 2 1 2 0 0 4 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004